

Detefon DT 2

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
lata 40-50. XX w.

Miejsce powstania:
Kraków, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 90 mm, sze.: 100 mm, gł.: 150 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i
Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane
obektu: domena publiczna. Opis
kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL
(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -
Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 970/V/226

SŁOWA KLUCZOWE

urządzenia mobilne, sprzęt RTV, radio,
przemysł, przemysł krakowski, propaganda,
PRL, prąd, poczta, odtwarzanie dźwięku,
nagłośnienie, muzyka, międzywojnie, licencja,
Kraków, komunikacja, fale radiowe,

elektrotechnika, elektronika, dźwięk, eksport,
analogowy

OPIS

Detefon DT2 był produkowany po zakończeniu II wojny światowej przez Krakowskie Zakłady Elektroniczne Telpod (T-7). Stanowi kontynuację produkcji przedwojennych detefonów w nieznacznie zmienionej formie. W ofercie Telpodu na przełomie lat 40. i 50 XX wieku znajdowały się przede wszystkim części radiowe (potencjometry i przełączniki), galanteria radiotechniczna (gałki, wtyczki, czy sznury słuchawkowe) oraz drobny sprzęt elektrotechniczny. Produkcja tego asortymentu została oparta na liniach montażowych znacjonalizowanych po wojnie pozostałości firmy Telefunken, które to zakłady przeniesiono, po przejęciu ich przez Telpod, z ulicy Grodzkiej 13 na Zabłocie. Detefon DT2 umożliwia odbiór fal radiowych w zakresie: krótkim, średnim i długim. Odbiornik jest zamknięty w obudowie bakelitowej, do której przytwierdzono detektor kryształkowy. Na spodniej pokrywie odbiornika znajduje się schematyczna instrukcja obsługi w wersji rysunkowej. W 1929 roku Polskie Radio SA, chcąc dotrzeć ze swoim programem do najbardziej oddalonych miejsc w kraju, zainicjowało proces projektowania taniego i funkcjonalnego odbiornika radiowego. Pierwszym rezultatem prac spełniających te oczekiwania był odbiornik detektorowy Detefon, opracowany przez inżynierów Wilhelma Rotkiewicza i Czesława Rajskiego w, działającej od 1927 roku, Państwowej Wytwórni Łączności (PWŁ), przekształconej następnie w Państwowe Zakłady Tele-i Radiotechniczne (PZT). Detefon to jeden z wczesnych typów aparatów radiowych, wykorzystujący zdolności detekcji fal radiowych przez kryształy siarczku ołowiu, stąd często używana nazwa „radio kryształkowe” bądź „detektor kryształkowy”. Fale radiowe, wychwytywane przez antenę, indukowały w niej prąd przemienny prostowany w czasie przechodzenia przez detektor kryształkowy. Impulsy elektryczne były następnie zamieniane na drgania membrany i słyszane jako dźwięk w słuchawce. Istniała możliwość podpięcia tylko dwóch zestawów słuchawek, co ograniczało liczbę osób mogących jednocześnie słuchać radia. Aparat nie wymagał zewnętrznego źródła zasilania, co było jego ogromną zaletą, ponieważ przeważająca część ówczesnej Polski nie była jeszcze zelektryfikowana. Sprzedaż detefonów w grudniu 1930 roku została rozpoczęta akcją reklamową pod hasłem „Cała Polska ma Detefon”. Z relatywnie niskimi kosztami zakupu detefonu, wiązała się konieczność comiesięcznego opłacania abonamentu radiowego w niewielkiej części wysokości, jaką musieli płacić użytkownicy radioodbiorników stacjonarnych. Opracowanie: Filip Wróblewski